

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ІХ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**28 жовтня 2021 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 28 жовтня 2021 р., м. Мукачево. – 229 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 4 від 18 листопада 2021 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

Головачко Василь Михайлович,
к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу,
Ремета Михайло Михайлович,
здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності 073 «Менеджмент»,
Мукачівський державний університет

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ

Запровадження елементів ринкової економіки, кардинально змінивши умови функціонування суб'єктів господарювання та переклавши на них відповідальність за результати діяльності, зумовило зростання вимог до якості управлінських рішень, а тому і до інформації як основи для їхнього прийняття. Основним напрямом вирішення проблем інформаційного забезпечення управління є системне вдосконалення бухгалтерського обліку: «Оскільки якість інформації залежить від системи її збору, обробки, тому удосконалення самої методології обліку не вирішить усіх проблем», а «на перший план виходять питання удосконалення способів і прийомів збирання, узагальнення та сегментації в необхідних розрізах управлінської інформації», тобто питання організації обліку.

Питання проблем бухгалтерського обліку в контексті України розглядали у своїх працях багато вчених, зокрема: Соколов Я. В., Сопко В. В., Пушкар М. С., Малюга Н. М., Ловінська Л. Г., Гуцайлюк З. В., Войналови О. П., М. І. Бондаря, Ф. Ф. Бутинця, З. В. Гуцайлюка, В. П. Завгороднього, Ю. Я. Литвина, Л. Г. Ловінської.

Вагомим напрямом реформування бухгалтерського обліку в Україні є гармонізація фінансової звітності вітчизняних підприємств з міжнародними стандартами. Практика свідчить про наявність теоретичних і практичних проблем реформування системи бухгалтерського обліку в Україні, які зумовлені: розбіжностями у підходах до обліку в Україні та в західних країнах; суперечливими положеннями міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), покладеними в основу П(С)БО; відсутністю комплексності в реформуванні державних інституцій України; відмінностями у трактуванні управлінського обліку. Ведення бухгалтерського обліку в Україні регулюється Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні". Цим Законом передбачено застосування Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (ПСБО) та затвердженого Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. У ряді випадків, підприємство самостійно визначає доцільність застосування Міжнародних Стандартів Фінансової Звітності (крім випадків, коли застосування МСФЗ визначено законодавчо).

Не зважаючи на схожість концептуальних основ бухгалтерського обліку в Україні з Міжнародними стандартами фінансової звітності, дані української фінансової звітності, складеної за українськими стандартами бухгалтерського

обліку (ПСБО) істотно відрізняються (крім випадків, коли МСФЗ застосовується в обов'язковому порядку - в цьому випадку дані фінансової звітності по ПСБО і МСФЗ практично ідентичні, і однаково недостовірні). Насамперед, відмінності фінансових даних та управлінської інформації пов'язані з тим, що дані бухгалтерського обліку покладені в основу податкового обліку та звітності підприємства. Таким чином, істотний вплив на бухгалтерський облік в Україні мають різні постійно мінливі думки податкових органів. Фактично з часів здобуття Україною незалежності основною функцією бухгалтерського обліку в Україні є фіскальна, і юридична форма незмінно має перевагу над економічною сутністю. Таке застосування українських Положень (стандартів) бухгалтерського обліку не дозволяють виробити правильне судження про діяльність підприємства в цілому. Фактично в обліковій або звітній інформації підприємств мають місце пропуски, що змінюють її смисл, а у деяких випадках і представлені бухгалтерські дані є неправдиві, що робить звітність дезорієнтуючою і недосконалою. Облікова методологія допускає невизначеність і неясність, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності внаслідок цього стає залежним від трактування (тлумачень) окремих бухгалтерів і державних органів.

Існує три ключові проблеми ведення бухгалтерського обліку в Україні, які таким методом не дозволяють перейти на МСФЗ:

- прив'язка положень Податкового Кодексу України до даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності, незалежно від використовуваних стандартів (українські власники і бухгалтери не готові в умовах особливостей українського адміністрування податків до прозорої фінансової звітності; проблеми, які будуть очікувати тих небагатьох сміливців, які в бухгалтерському обліку підприємства почнуть класифікувати операції "по суті", а "не по формі" складно недооцінити);

- єдиний замовник і зовнішній користувач цієї "міжнародної" фінансової звітності - держава (фондового ринку як не було, так і немає, так і не передбачається; закону на зразок американського SOX - відповідно немає; банки керуються якимись власними міркуваннями при видачі кредитів, і їх логіку зрозуміти не уявляється можливим);

- менталітет і професійний досвід українських бухгалтерів в більшості випадків не відповідає поставленому завданню (необхідно визнати, що в Україні в більшості випадків весь бухгалтерський облік зводиться лише до підрахунку податків; економічну ефективність бізнесу, т.зв. "управлінський облік" здійснюють власники безпосередньо (на невеликих підприємствах) або інші фахівці, найчастіше без "українсько-бухгалтерської" освіти та досвіду).

Проведене дослідження показало, що основними шляхами вдосконалення бухгалтерського обліку як складної, багаторівневої системи є:

- пошук оптимальної за складом та обсягом облікової інформації, яка забезпечить реалізацію завдань, поставлених менеджментом;

- втілення та запровадження удосконалених форм носіїв облікової інформації, найбільш адаптованих до структури, змісту та характеру інформації;

- розробка та запровадження раціональної технології вирішення

облікових завдань, що забезпечить злагоджене функціонування облікового механізму.

Отже, є значна кількість проблем в галузі бухгалтерського обліку в Україні та суттєві позиції міжнародних організацій щодо необхідності законодавчого й нормативного регулювання цієї вкрай важливої сфери діяльності відповідно до вимог міжнародних стандартів. Подолання цих проблем допоможе вдосконалити систему державного регулювання та реформування бухгалтерського обліку, адаптація до ринкових змін, міжнародних стандартів та потреб користувачів, в системі прийняття рішень, що буде позитивною зміною для бухгалтерського обліку загалом.

Список використаної літератури:

1. Корягін М. В. Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської звітності: [монографія] / М. В. Корягін, П. О. Куцик. – Львів : ЛКА, 2016. – 276 с.
2. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Войналови О. П. Організація бухгалтерського обліку: теоретико-методичні засади : авт. дис. на здоб. наук. ступ. канд. екон. наук за спец. 08.06.04 – Бухгалтерський облік, аналіз та аудит / О. П. Бусел. – Житомир, 2006. – 18 с.
4. Сопко В. В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу : підручник / В. В. Сопко, В. П. Завгородній. – К. : КНЕУ, 2004. – 411 с.
5. Стеців І. І. Організація облікового процесу в умовах реформування системи бухгалтерського обліку України : авт. дис. на здоб. наук. ступ. канд. екон. наук за спец. 08.06.04 – Бухгалтерський облік, аналіз та аудит / І. І. Стеців. – Львів, 2002. – 19 с.

Голубка Ярослав Володимирович,
к.е.н., ст. викладач кафедри обліку і оподаткування та маркетингу
Зозуляк Марта Михайлівна,
ст. викладач кафедри обліку і оподаткування та маркетингу
Мукачівського державного університету

ПРОГРАМИ СЕРТИФІКАЦІЇ З ПИТАНЬ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Фахівці з бухгалтерського обліку України на сьогодні мають достатньо великий вибір міжнародних програм сертифікації з питань міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Зважаючи на стрімко зростаючий попит на ринку праці на спеціалістів з міжнародних стандартів ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, надзвичайно важливо обрати саме ту сертифікацію, яка відповідатиме потребам та цілям як самого бухгалтера, так і його роботодавця, а також наполегливо працювати задля підвищення свого професійного рівня, що відповідатиме вимогам часу.

Зміни, внесені до Закону України від 16.07.99р. № 996-XIV «Про

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>